

- забезпечити керівникам підприємств відповідність даних податкової та статистичної звітності даним бухгалтерського обліку;

- оподаткування прибутку підприємств здійснювати за даними бухгалтерського обліку;

- в умовах кризи важливим буде відновити державний контроль за достовірністю даних бухгалтерського обліку для всіх суб'єктів господарювання.

- застосовувати до порушників ведення бухгалтерського обліку суворі міри покарання у вигляді значної суми штрафів, що спонукатиме до дотримання правильності ведення бухгалтерського обліку та оподаткування.

Вважаємо, що ревізія (контроль) бухгалтерського обліку не є втручанням у його господарську діяльність, як це трактують чиновники. А відсутність будь-якого контролю вже призвела до відсутності об'єктивних економічних показників, виникнення тіньової економіки та інших негативних явищ.

УКД 657.1

А.А. УРБАНОВИЧ, *магістр,*
Луцький національний технічний університет

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

На сучасному етапі розвитку економіки в цілому і підприємства вчасності важко переоцінити вагу бухгалтерського обліку. Саме він дає інформацію для керівництва, менеджерів та власників, яка згодом використовується при прийнятті управлінських рішень. Тому питання організації облікового процесу є одним із найважливіших, оскільки правильна та раціональна його організація дасть змогу отримувати правдиву інформацію про фінансові результати діяльності підприємств.

Сьогодні обліковий процес у нашій державі регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і положеннями (стандартами) бухгалтерського

облік. Практичне ж ведення обліку на підприємствах вимагає формування на кожному з них власної облікової політики.

Метою облікової політики є створення інформаційної системи на певний відрізок часу, з врахуванням діючого законодавства та інших факторів. Це передбачає одержання достовірної інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, що є необхідним для його керівництва.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика визначається як сукупність принципів, методів та процедур, що використовуються для складання та подання фінансової звітності.

Проблемним стає питання вибору принципів організації облікової політики для забезпечення економічного розвитку підприємства. При створенні облікової політики необхідно використовувати як, загально-організаційні, так і специфічні принципи, характерні суто для бухгалтерського обліку.

Методика облікової політики повинна формуватися на базі нормативних документів, що регулюють бухгалтерський облік, але вона має бути конкретизована, що дасть змогу забезпечити ведення обліку при швидкій змінні ринкових факторів.

Слід пам'ятати, що при формуванні облікової політики потрібно враховувати особливості діяльності підприємства та специфіку галузі, у якій воно функціонує.

Таким чином, облікова політика підприємства є збіркою правил, прийомів ведення бухгалтерського обліку, складання і подання усіх видів звітності. І хоча законодавчі акти України не передбачають безпосередньої відповідальності підприємства, його власника та посадових осіб у випадку не прийняття облікової політики. Однак, під час перевірки фінансової діяльності підприємства, орган, який її проводить, може визнати недійсним баланс, складений без затвердженої відповідним чином облікової політики. Саме тому формування і чітке дотримання вимог облікової політики прямо впливає на формування фінансових результатів діяльності підприємства.

При розробці облікової політики слід врахувати усе вище перераховане та віднести до цього процесу з належною відпо-

відальністю. Адже методика ведення обліку повинна відображати реально і повно усі напрямки діяльності підприємства. Вибір методу амортизації основних засобів та нематеріальних активів, методу вибуття запасів, методу створення резерву сумнівних боргів, обрання межі суттєвості, поділ витрат на виробничі та невиробничі та інше безпосередньо призводить до зміни фінансового результату діяльності підприємства. У цьому і виявляється залежність між обліковою політикою і фінансовим результатом діяльності.

З огляду на дослідження наукових праць вітчизняних науковців ми з впевненістю можемо твердити, що, не зважаючи на стандартизацію обліку і звітності, у практичній роботі бухгалтерів вбачають своє головне завдання в тому, щоб заповнювати облікові реєстри з метою звітування перед органами державних податкових служб. Така орієнтація зводить нанівець побудову облікової політики підприємства на основі загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку. Особливо це стосується методичних підходів до визнання доходів, витрат та формування фінансових результатів діяльності підприємства. Тому ми вважаємо за необхідне виділити державний аспект облікової політики, який повинен включати не тільки визначення загальновизнаних принципів, але й виділити чітку державну позицію щодо превалювання даних бухгалтерського обліку для формування різних видів звітності, зокрема: фінансової та податкової.

Необхідно відмітити, що ряд науковців та практиків направили свої дослідження в це русло і розглядають облікову політику як складову системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку не тільки на рівні підприємства, але й на національному рівні.

На нашу думку, міжнародні стандарти та й діючі національні положення бухгалтерського обліку відносять свої принципи до загальних понять, що приймаються до уваги при формуванні облікової політики без певного розмежування та класифікації.

Для здійснення такої класифікації та розмежування необхідно створити окремий норматив, що узагальнював би напрями формування облікової політики. Так існує міжнародний

стандарт бухгалтерського обліку 1 «Розкриття облікової політики», у нормативах Російської федерації є Положення 1/98 «Учетная политика организации». В Україні серед національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, положення (стандарт) щодо облікової політики підприємства відсутній. В усіх коментарях до законодавства та нормативів бухгалтерського обліку їх автори твердять, що підприємство може самостійно обирати сприятливу для себе облікову політику, з допомогою якої його керівництво може впливати на рівень витрат і фінансові результати, формувати необхідні резерви і навіть оптимізувати податкове навантаження. На нашу думку, за існуючого нормативного забезпечення обліку, звітності, оподаткування неможливо сформуванню та виконати таку облікову політику, яка б задовольнила як власника так і державу, але до цього необхідно прагнути використовуючи можливості стандартизації та уніфікації.

Виходячи із вище приведеного, вважаємо за необхідне для створення чіткої та виваженої державної облікової політики визначити напрями її формування:

1. Визначити методичні підходи до розробки чіткої державної політики у формуванні єдиної національна облікової політики підприємств, що визначатиме правила бухгалтерського обліку та звітності.

2. Розробити окреме положення (стандарт) бухгалтерського обліку, що визначатиме основні напрями формування державної облікової політики та облікової політики підприємств.

3. Забезпечити виконання законодавства та нормативів з бухгалтерського облік і звітності;

Закріплення на державному рівні підходів до формування національної облікової політики, реалізація намічених напрямів дасть можливість забезпечити єдині методичні підходи до визначення кінцевого фінансового результату діяльності підприємств та прозорого і обґрунтованого визначення бази оподаткування для сплати податків з прибутку.